

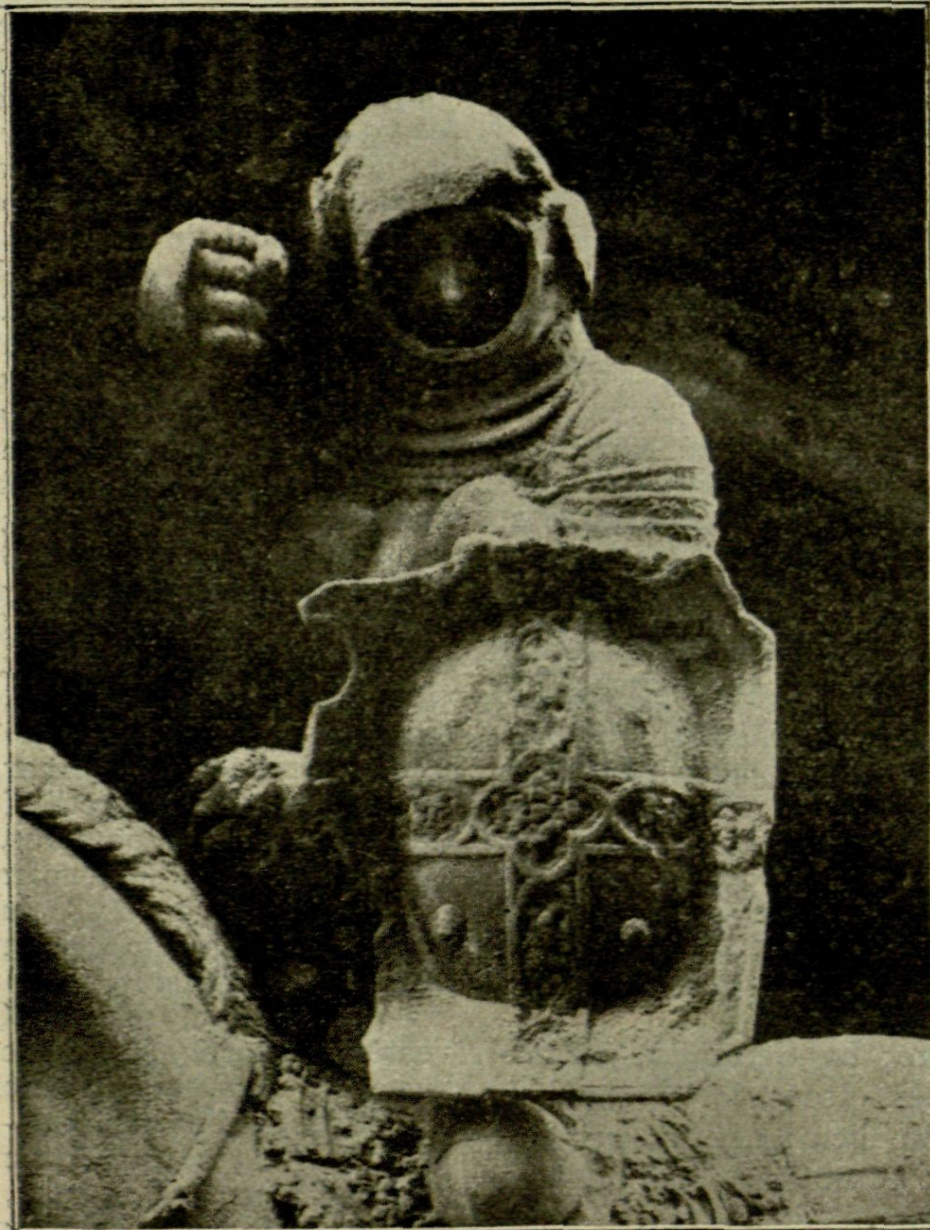
EL BORINOT

Setmanari il·lustrat
20 cms.

ANY IV. N.º 126

22 ABRIL 1926

SANT JORDI, PATRÓ DE CATALUNYA

UAB
Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General

2. - EL BORINOT.

Bella tasca El doctor Borràs*(Conte tarragoní)*

El dia 13 començà al "Foment de les Arts Decoratives" l'anunciat Curset de Tècnica dels Oficis d'Art, que assolí sols pel programa un gran èxit d'inscripció i que a la primera lliçó ha merescut comentaris entusiastes de la nombrosa concurrència, composta tota ella d'especialistes. Aquesta conferència inicial versava sobre les "Proporcions del moble tapiçat i ses relacions amb la figura humana, amb el vestuari i amb els costums", fixant-se per medi d'enginyosos i originals diagrames unes lleis senzillíssimes per a que els constructors i tapiçadors de mobles puguin fer un treball de profit, que resulti pràctic i estètic alhora. El conferenciant era En Santiago Marco, decorador conegut i president de l'entitat, que meresquè molts aplaudiments per l'enginy i l'estudi que revelava el seu interessant treball. Les lliçons, dues per a cada matèria, continuaran els dimarts i dijous de cada setmana, sobre els temes següents:

Ebenisteria i fusteria, per Enric Tarragó, exprofessor de l'Escola de Bells Oficis; Bronzes i repujats, per Pere Corberó, mestre metallista repujador; Fabricació del cristall, Vidrieria, La vidriera d'art, per Lluís Rigalt, mestre vidrier; Esmalts i llurs aplicacions, per Romà Bulbena, pintor esmaltador i vidrier; Orfebreria i joies, per Ramon Sunyer, mestre joier i orfebre; La Ceràmica, per Josep Guardiola, decorador ceramista; Tapiços d'alta lliça i catifes, per Tomàs Aymat, exprofessor de l'Escola de Bells Oficis.

Quim era un pagès del Camp de Tarragona. Endemés, era molt intel·ligent, però no podia sofrir els metges ni en pintura; potser per sofrir d'aquesta mania era intel·ligent del tot. I era tanta l'aversion que sentia per la més important classe social actual — la de la Medicina — que no podia, o no volia, anomenar-los mai pel títol de metge o doctor; sinó pel mot despectiu de "senyor burret". Però com que en aquest món l'home proposa... i la salut disposa, una vegada es va trobar tan malament que la seya muller, esglaiada, envià la tartana a la ciutat rival de Reus, a cercar el primer menescal de persones que trobés. I mentre venia, preparà el Quim per a rebre un representant del gremi dels homes que guareixen, quan el malalt té de viure; dels que espatllen als bons i fan allargar la vida als "morts". Mes el Quim, després de fer parlar molt la seva dona, accedí, tot rondinant, a deixar-se donar una mirada, una sola mirada.

Poc després arribà el doctor, al so de cascavells... de la tartana. I tot seguit, el pagès del Camp Tarragoní li començà a contar els dolors que, des de feia cinc dies, no li deixaven aclucar els ulls. I, com era d'esperar, el tractament de "senyor burret", li sortia dels llavis cada dues paraules...

El doctor, al començament, es va prendre la cosa rient; després, seriósament; i, finalment, exclamà, irat, de tant ésser insultat:

— "Perdoni'm, senyor Quim, però vostè em confon. Jo no sóc el "senyor burret"... sinó el doctor Borràs!

— "No, no l'he confós! — replicà el pacient. — Ja sé que tot metge és un "burràs"; però, a la cara, no gosava anomenar-lo així... "senyor burràs!!!"

ALBERT LLOBREGAT.

Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General

Del balconet estant

Ja tenim veredicte dels Jocs Florals, i tindrem, d'una manera o altra, més o menys imaginaris, Jocs Florals.

Resulta, segons llegim, que l'Arús ha tret la Flor Natural. Per fi l'Arús ha arribat allà on volia. Com es riurà, ara, de les escomeses del grup sabadellenc que li'n fa de verdes i de madures.

I, per altra banda, que cofois que n'estaran, els sabadellencs!

Segons alguns indicis, l'Ajustament més o menys complet i completament governatiu, de la ciutat vallesana pensa nomenar l'Arús fill adoptiu i illustre de la població, o, si més no, dedicar-li un carrer.

Ja anirem al bateig!

* * *

I una cosa ha estat comentada: l'extrema semblança de la poesia guanyadora de la Flor Natural, de l'Arús, i la poesia guanyadora del Premi Extraordinari, de Lluís Via: l'una i l'altra són sonets, i són sonets amorosos: tan semblants, que semblen besons; a veure si algun dia algú els confondrà!

I com s'ho devien fer per adjudicar a l'un la Flor, a l'altre el Premi Extraordinari, una mena de contrincant o parió de la Flor? No hi degué haver moments de dubtes, de confusió, de vacil·lació? No ho estranyariem pas!

Un tranquil, que ha après qui-sap-lo en l'escola de retrucs d'En Montero, fa córrer que s'ho van fer a palletes!

* * *

S'ha inaugurat una nova sastreria, la sastreria Albert, per més senyes: carrer de Pelai, 44, primer pis. Diuen que es tracta d'una sastreria "dernier cri", amb molt de "chic" i

d'elegància, molt de "confort" i altres accessoris com estisores, agulles, fils, rodets, sabó, roba, etc. Dissabte va inaugurar-se i va anar-hi d'allò més bo. Per nosaltres, visca! ja sabrem un altre a qui quedar a deure: la qüestió és que anar escampant gorges, que si són més petites, també són, és veritat, més nombroses, però iampoc no són tan greus.

Per notícies de bona tinta, sabem que a hores d'ara, la sastreria Albert ja ha fet forrolla: ja té un "jaqué" encarregat. Sí, per al poeta Casas de Muller, que ho vol tenir tot a punt per a la primera Flor Natural que es presentarà als primers Jocs Florals que, un dia o altre, tornarà haver-hi.

* * *

Definitivament! Joan Estelrich, per més que faci "entre la vida i els llibres" ja està definitivament classificat. Temps enrera, hom digué d'ell que era un tipus de romà, però de romà de la decadència. Fa quatre dies, l'estigma de la decadència és esborrat, i resta tot simplement el seu caràcter de romà, romà pur, sense condicions ni atenuacions.

Això consta a "La Publicitat" de diumenge, en l'interviu que signa: J. M. B. R... X. Y. Z., on llegiu: "Cepat, amb musculatura atlètica i "una testa d'emperador romà..." Ep! atureu-vos. Heu llegit?: "d'emperador romà" diu, parlant de l'Estelrich. Així és que emperador i tot. Això és definitiu. Ja pot fer el que vulgui ara, la rehabilitació és completa.

Visca el nostre emperador!

* * *

Els Jocs Forals d'enguany

De diferents llocs on solen reunir-se en "penyes" elements literats, hem recollit diverses impressions sobre els Jocs Florals d'enguany. Sembla que de les impressions i veus recollides, podem donar les següents dades:

La Flor Natural és adjudicada a uns "Sonets d'amor", dels quals és autor Joan Arús, de Sabadell.

Els altres dos premis ordinaris són adjudicats a altres tants poemes de mossèn Ramon Garriga, que passarà a la categoria de "Mestre en Gai Saber", puix que en els Jocs Florals de l'any 1921 va guanyar un altre premi ordinaris (la Flor).

Ténen accèssits els senyors Estadella, de Lleyda, Riu Dalmau, de Manresa; Rosquellas i alguns altres.

El premi extraordinari creat pels "Mantenedors", s'adjudica, segons referències, a uns "sonets eròtics", de Lluís Via.

La copa artística no s'adjudica.

Quant als premis Fastenrath i Rabell, són premiades les obres de Josep M. de Segarra i de Carles Riba: "Cançons de totes les hores", i "L'ingenu amor", vers i prosa, respectivament.

La donzella de les roses

El jardí és un clap de roses,
brases d'olò al goig del vent.
Una donzella cull roses
com els seus llavis roents.
Tots els rosers que sacseja

estenen vels de perfums
que entelen sa cabellera,
escuma d'aroma i llum.
Ara li gomfla la vesta
un turbulent fil d'oreig
i el pit a on faran festa
les roses, nu resplandeix,
i el sol dels cabells hi raja
i el del firmament s'hi pon...
La donzella de les roses
fa estimbà els corcers del pols.

P. GUILANYÀ ROURE

Del llibre d'imminent publicació "Flames Mortes".

EL XIULET

L'amic pobre volia adquirir un xiulet, però no tenia prous diners per comprar-lo. Va pensar d'anar a cobrar una quantitat que li devia un amic ric. Aquest, sempre molt loquaç, li donà un duro, després d'haver-li promès que li pagaria la resta més endavant.

L'amic pobre ja s'imaginava possessor d'un "piturrot" com un mànec moradenc escolar. El so que faria!

Però heus aquí que en ésser a pagar el xiulet—no pas moradenc i llarg ans boterut i vermell—li van tornar el duro. Aquest gest fou correspost per l'amic pobre amb la suposició que no valia la pena de descanviar... I, efectivament... el duro era fals.

L'amic pobre esclatà a riure com un fort so de xiulet, tot evocant la vèrboia generosa del seu amic ric.

HUMOR D'AHIR

LA NUVIA

(Balada que lo autor dedica
a D. A. Clavé)

Tocan a morts en la vila
Tocan a morts!

N'era fresca com un lliri
n'era hermosa com un sol,
la pubilla, la pubilla,
la pubilla, de Riudoms
Per ella ne suspiravan
tots los hereus del entorn
si n'tenia, si n'tenia
si n'tenia d'aymadors!

Tocan a morts en la vila
tocan a morts!

—“Ay mareta, la pubilla
li deya a sa mare un jorn
de tots cuants galans me cercan
a cap d'ells ne tinc amor.
A nit n'he vist un donzell
tot vestit de llum de sol:
no té per nom Jesuet
i jo li he dat lo meu cor.
Tocan a morts en la vila,
tocan a morts!

Si l'haguessiu coneguda
la pubilla de Riudoms!
n'era hermosa, n'era hermosa
n'era hermosa com un sol.
Ja la vesteixen de blanch
y una corona de flors
ja li posan, ja li posan
ja li posan en lo front.
Tocan a morts en la vila
tocan a morts!

VÍCTOR BALAGUER.

PARAFRASIS

Tocan a ruchs en la vila
tocan a ruchs!
N'era tonto com un suro
pressumit com un pioch
lo cronista, lo cronista,
lo cronista del meu lloch
Tot sovint fastiguejava

als lectors de tot l'entorn
sempre les daba, sempre les daba,
coca y pa d'un mateix forn.
Tocan a ruchs en la vila
tocan a ruchs!

Ay mareta, lo cronista
li deya a sa mare un jorn
Dintre poch mon nom la fama
publicarà al só del corn.
Tot somiant he vist un home
vestit de fulla de col,
Balaguer n'era l'seu poble
crech que's Victor lo seu nom,
Tocan a ruchs en la vila
tocan a ruchs!

Ah si conegut l'haguessin
lo cronista del meu lloch
n'era tonto n'era tonto,
presumit com un pioch.
Ja li posen cola llarga
adornada de cascalls
ja li posen, ja li posen
la corona d'un forch d'all's.
Tocan a ruchs en la vila
tocan a ruchs.

MATIAS GALÍ, O SEA GALIMATIAS.

(Transcrit d'“El Pájaro Azul”, de 19
octubre 1861, periòdic que satiritza-
va constantment Víctor Balaguer).

HUMOR D'AVUI

A D. Angel Guimerá (1)

En Canarias ha nacido
Angel tan sin igual,
florecente entre los niños
de dicha Capital.

Cuando crece su persona,
también crece su virtud
al Vendrell hacen corona
su hermosa juventud.

(1) Reproduim aquesta poesia en son text original
d'una fulla que ha arribat suara a les nostres mans. Es
datada a Figueres, juliol de 1925.

6. - EL BORINOT.

Pasa los años como un seráfico
escribe con serenidad
versos y prosas nos ha dejado
que ha ilustrado a la humanidad.

Muere Angel deja memoria
que jamás se olvidará
Barcelona hará su gloria
a D. Angel Guimerá

El autor de Tierra Baja
de periódicos morales
de libros por la casa,
de versos por las calles.

Cuando tengo la noticia
que el poeta Guimerá
clipsando va su vista,
que pronto morirá.

Industrias y comercios
cerrados ya están,
Figueras unos versos,
allí se escribirán.

Después vemos el velo,
el manto funeral,
Dios lo tenga allí al cielo,
la patria celestial.

Venid poetas al entierro,
todos los diplomáticos
empleados de todo el hierro
venid hombres ilustrados,
acompañar en su tumba,
a D. Angel Guimerá.

Cuando yo tomé la pluma,
me dan ganas de llorar,
llevadle una corona,
y un lirio de San José,
lo ama tanto Barcelona,
como el poeta Verdagué.

Soy un poeta pobre,
mi corazón grande será,
nunca olvido toda obra
del poeta Guimerá.

Guimerá que Barcelona,
a la tumba descansáis,

por mi vendrá la hora,
Figueras no lloráis.

Soy un poeta por la prudencia
igual la oración
cuando miro mi conciencia
veo mi salvación.

FRANCISCO BAUS

* * *

—Veus el que té deixar diners a En
Pau i a En Pere?

—Es clar: et “despauperen”.

Un vegetariá al restaurant.

El mosso:—Aigua mineral?

El Vegetariá:—Noooo! Aigua vege-
tal... i d'Alella!

(De “La Publicitat”).

* * *

EL CATALA, ESPERIT MERCAN-
TILISTA.

Castellà.—Vostè, senyor Maspons,
té un esperit mercantil extraordinari.
Sempre compta!

Català barceloní.—Fins quan ballo
sardanes!

Castellà.—Però reposi, almenys,
quan balla, home...!

CONSELL DE GENT DE TÉ

El pare.—Fill meu, tens divuit anys.
I amb la nostra gran posició monetà-
ria, és necessari que presumeixis. Ca-
da dissabte et donaré un bitllet de
cinquanta pesetes... diferent. Ense-
nya'l als amics, presumeix-lo a totes
hores; però, sobretot, no el descan-
viis...!

A L'ESCRITORI D'UN NOVEL-
LISTA.

Amic.—Veig que tens damunt la
teva taula de treball el gat negre de la
sort. Mes no té cua! De quina raça
és?

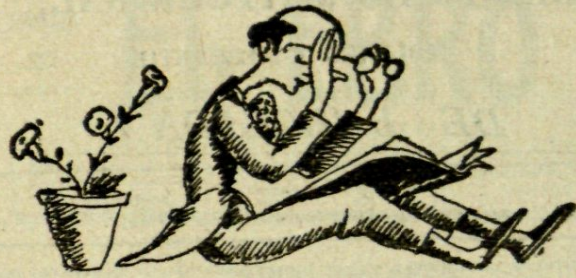
Novellista.—De la dels “fox-ter-
riers”!

ABANS QUE LLEGIR, CONTAR

Català.—El meu noi, que sols té cinc anys, ja sap contar fins a cent.

Francès.—N'hi ha ensenyat el mestre, o potser vostè mateix?

Català.—Cap dels dos: el ballar la nostra dança, la sardana!

PER CULPA DE LA RADI

Radimaniàtic.—Moltes nits, per no dir totes, me'n vaig a dormir a les quatre.

Antiradioient.—I on vas?...

Radiomaniàtic.—Ah, no em moc de casa.

Antiradioient.—Com t'ho fas per anar a retirar a la matinada? Treballes?

Radiomaniàtic.—No faig res. Sola-ment m'assec a una de les butaques americanes del menjador. Ho faig cap allí a les nou i mitja, per escoltar la radi. A les deu ja dormo com una soca. A les quatre m'aixeco de la butaca i em poso al llit.

GALANTERIA CATALANA

Una graciosa.—Que era bo aquell marisc que acabem de menjar vora la Rambla! I fresc! Però m'ha deixat la boca tota salada!

El pretendent.—No pot pas ésser!

La graciosa.—I, per què?

El pretendent.—Perquè, de naixement, tens tu la boca salada... i els llavis dolços!

ENTRE VEINS DE REPLA, ENA-MORATS.

Ella.—He rebut la teva lletra. Estic molt contenta de la teva declaració amorosa. Que en feia de dies que l'esperava. Però m'ho hagueres pogut dir de paraula, vivint al mateix replà: i t'hagueres estalviat quinze cèntims del segell i jo cinc del carter.

A. LL.

Edicions diverses

¡JA, JA, JA!, *acudits, facècies, monòlegs, estremesos*, per Pérez Cabo. Edit. Maucci, Barcelona; pp. 240.

Un llibre sense transcendències, un llibre per passar estones, recull d'acudits i facècies, algunes de punxoses. El ram de la broma i de l'estirabot és naturalment vast, i ple de perills, perills que van de la gro-lleria i la insubstancialitat, i que cal un cert gust per evitar-los.

CIENCIA MAGNÈTICA, per Quintín López. Edit. Maucci, Barcelona; pp. 239.

El magnetisme i els seus múltiples fenòmens constitueixen tema de curiositat incessant, com tot allò que té un punt d'enigmàtic, un besllum de misteriós. L'editorial Maucci ha reïmprès aquest llibre on es condensen síntesis històriques dels processos i descabdellament de la ciència magnètica. L'autor ens en dona un resum interes-sant.

TRATADO DE ALQUIMIA, per Pedro de Mendaro. Edit. Maucci, Barcelona; pp. 160.

Encara l'alquímia no ha passat del tot a la història, encara els seus problemes, les seves elucubracions, si tant volem: les seves allucinacions, ofereixen quelcom que no es pot negligir. Altrament són tants i tan il·lustres els noms que veiem vinculats a l'estudi i a la pràctica de l'alquímia, a través de tots els temps, que això sol ja indica que es tracta d'un tema que, per bé que a judici comú fabulós i descabellat, com-porta les seves suggestions i planteja els seus problemes.

DIARIO CONSTITUCIONAL, POLITICO Y MERCANTIL DE BARCELONA

S. Daniel martyr.

Las Cuarenta y seis están en la iglesia Catedral, de 7 a las 9.

NOTICIAS DE LA PENINSULA.

MINISTERIO DE GUERRA.

Real orden sobre gratificaciones y raciones de campaña que deben disfrutarse los generales, gefes y oficiales del ejército, destinados á los cuarteles de sanidad.

Al Sr. Secretario del Despacho de Hacienda digo con esta fecha lo siguiente:

«El Rey, con presencia de las repetidas espresiones ordenadas por los capitanes generales de Cataluña, Valencia, Granada y Andalucía, en solicitud de que se designen y fijen las gratificaciones y raciones de campaña que deben disfrutarse los generales, gefes, oficiales y tropa destinados en el servicio de los cuarteles de sanidad; y después del mas detenido examen, y en vista de los informes que en el particular ha tomado, se ha servido resolver S. M. por punto general: Que los mariscales de campo que se emplearon en el referido servicio en calidad de comandantes generales del cordón disfruten diez mil reales de vellón anuales por vía de gratificación, y para abrogar los gastos que este servicio les ocasiona. Que si el comandante general de un cuartel fuere brigadier ó coronel disfrute solamente seis mil reales de vellón anuales de gratificación en los mismos términos; y que se abone á los comandantes de distrito diez mil reales, á los capitanes ocho mil reales, á los subalternos, dos á los sargentos, uno y medio á los cabos, y uno á los soldados, tambor y cornetas; entendiéndose estas gratificaciones que se señalan á los oficiales como una compensación de las raciones de paja y cebada que les corresponden, y que en adelante no tendrán derecho alguno á ellas.»

De Real orden lo traslado á V. para su conocimiento y efectos correspondientes. Dios guarde á V. muchos años. Madrid 15 de diciembre de 1820. = Cayetano Vazdas.

Escritura de Santiago que se ha descubierta una conspiración en aquella ciudad la víspera del día en que debía estallar. De resultas hay

presos dos CURAS y el MAYORDOMO DEL CABILDO; y se dice que sus declaraciones han descubierta una ramificación muy espesa; que se han cogido proclamas, listas de serviles y libertales, y que se presentaron en la ciudad lo CURAS, los mas valientes de las inmediaciones, los que se sospecha tendrían el encargo de poner en movimiento á los incautos pilanos.

El único suceso de un interés particular que nos ha llegado por este correo, ha sido el descubrimiento de una conspiración en Zaragoza. Parece que la señal que se habia dado para estallar los espasmos del sistema constitucional, era la llegada del héroe Riego, que se aguardaba para mañana dia 4 de enero, aunque otros pretendían que el golpe debía darse antes de la llegada de este general. Lo cierto es que dias hábia se hablaba en Zaragoza de una trama espantosa que se estaba urdiendo entre algunos notoriamente desafectos al nuevo sistema, cuando á la mañana del dia 30 la pristina de algunas personas manifestó á aquellos héroicos bacantes que todos los proyectos de los malvados se habían desvanecido. Un gran número de cartas contestes en todo nos anuncian los nombres de los detenidos; nosotros no pudiéndonos negar á tan dolorosa evidencia no tenemos reparo en trasladarlos, y entregarlos á la pública indignación. Personas ilustres así bien en esta lista fatal; entre ellos la de la señora Marquesa de LAZAN; la esposa de aquel que habiendo sido colocado al frente del glorioso alzamiento del 5 de marzo, dió después al público razones muy harto poderosas de desconianza. Fueron tambien presos, el RECTOR de Villarico, que según informes tomados de su carácter es un hombre extremamente intrigante y familiar de la casa de LAZAN; el DEAN de aquella santa Iglesia; los canónigos SATE y CESTER, y finalmente un sastre conocido por el nombre de MARTIN famoso por sus infames hechos, que estuvo en la cárcel por haber esculpido anteriormente dos mil onzas de plomo, que se suponían destinadas á la otra conspiración de mediados de Abril. Dicen que todos los

Tamany: 31 X 21'7. — Any 1821.

DIARIS, PERIODICS, REVISTES, BUTLLETINS, ETC.,

Diario Constitucional. — Tamany de 31 X 21'7. Diari aparegut a Barcelona el dia 1 de gener de 1821. Consta, suposem, de quatre pàgines. Preu: 4 quartos. Només tenim a la vista la meitat d'un exemplar d'aquest diari. Tampoc no sabem la impremta on es tirava. L'edició d'aquest diari és molt acurada i tirada a mà a la premsa, operació pesada i lenta que fa meravel·la com amb aquests procediments hom pogué publicar un "diari". (Collecció de Nicasi Perayre).

El Porvenir de la Mutualidad. — Tamany: 27'2 X 20'7. Revista editada per la "Federación de Sociedades de

Año XIX Barcelona, abril 1908 Núm. 176

EL PORVENIR DE LA MUTUALIDAD

REVISTA EDITADA POR LA FEDERACION DE SOCIEDADES DE SOCORROS MUTUOS DE LA PROVINCIA DE BARCELONA

REDACCION Y ADMINISTRACION EN EL DOMICILIO SOCIAL. Calle de la Merced, 3. 1.º

Los escritos de colaboración se publican bajo la responsabilidad de sus autores. No se devuelven los originales.

SECCIÓN OFICIAL

Asamblea general ordinaria

La Junta Directiva se permite recordar a los señores representantes la convocatoria circulada para la Asamblea general ordinaria de esta Federación, que se celebrará el domingo, día 18 del corriente, a las diez de la mañana, en el Salón de actos de la Unión Gremial (Fernando, 30 principal)

Los comprobantes de las cuentas del finido ejercicio se hallan a disposición de los señores representantes de las entidades afiliadas que quieran examinarlos en las oficinas de esta Federación, hasta la víspera de la Asamblea, todos los dias laborables de seis a ocho de la noche.

Fundación del «Premio Marvía»

La Fundación del «Premio Marvía» abre un Concurso público para premiar la mejor

monografía que se le presente sobre el tema: *El Seguro de invalidez y su aplicación más conveniente en España.* Las condiciones a que ha de sujetarse este Concurso son las siguientes:

- 1.º Las monografías que se presenten al Concurso han de ser originales e inéditas, escritas en lengua castellana.
- 2.º No podrán exceder del original necesario para formar como máximo un tomo de 300 páginas en 8.º español.
- 3.º Se presentarán escritas a máquina, o con letra bien legible, por una sola cara del papel.
- 4.º A cada trabajo acompañará un sobre cerrado que contendrá en su interior el nombre y la señas del domicilio del autor. Este sobre irá señalado con un lema igual al que figure en la primera página de la monografía.
- 5.º Los trabajos se remitirán al Presidente del «Patronato de la Fundación Marvía», Sagasta, 6, Madrid, antes de las doce de la mañana del 30 de septiembre de 1908.
- 6.º El premio será de 4.000 pesetas, recibiendo además el autor 100 ejemplares de la obra impresa por cuenta del Patronato.

Tamany: 27'2 X 20'7. — Any 1908. — Impremta «Gráfica Catalana».

Socorros Mutuos de la Provincia de Barcelona”, apareguda a Barcelona l’any 1908. Es mensual i conta regularment de 16 a 20 pàgines de text, més les cobertes en paper especial. El seu títol ja indica ben clarament la seva finalitat i els temes dels seus escrits. Al número que tenim a la vista hi ha articles signats per Joaquim Cunillera, Rafel Masanas, Joan Colominas Maseras, Joan J. Alonso. Cròniques, informació, noticiari: No consten preus. Impremta “Gràfica Catalana”, Banys Nous, 20, Barcelona.

UAB Tamany: 39 X 24'5. Revista mensual, de bona Hemeroteca General

EJEMPLAR
20
cents.

EL EBRO

Noviembre
Diciembre
1925
Núm. 95
Año VII

REVISTA ARAGONESISTA

Redacción: PASEO DE SAN JUAN, 100 Administración: CALLE ARAGÓN, 397 BARCELONA	SUSCRIPCIONES SEMESTRE: 250 PESETAS AÑO: 500 EJEMPLAR: 070	PLAZA DEL PILAR, 29 y 30, 2.ª FLOOR. 4 ZARAGOZA
---	---	--

MATIAS PALLARES

IN MEMORIAM

Cuando recibí el telegrama en que el amigo Almogavir me anunciaba la muerte de Matias Pallarés y puse la cara de triste semblante que la nueva me produjo, me preguntó mi familia qué decía, y contesté conmovido: «Que ha muerto un hombre bueno, que era muy amigo mío.»

En efecto: Matias Pallarés era sobre todo un hombre bueno, apacible, trabajador, en quien el espíritu era todo y la materia nada, un hombre, no idealista, sino lleno de ideal; pero ideal no de arrebatados entusiastas que ni saben qué sienten ni conocen el por qué sienten, sino convencido, reflexivo, apacible, en el cual reunía su vida y al cual sacrificaba todo.

Lo conocí en el Archivo de la Corona de Aragón cuando preparaba su libro de «La Peña de Aznar Lagata», que ya querían muchos empujados catedráticos de Historia poder llamar suyo: desde entonces, y han pasado muchos meses y años, nos veíamos poco, pero cada una de nuestras entrevistas por un trato de muchos días.

¡Y cuánto aprendía yo de sus labios... y él era sastre de oficio y yo catedrático!... Con qué persuasión hablaba! ¡con qué firmeza! ¡cómo narraba sus excursiones, sus hallazgos, sus penalidades por esos desiertos en busca de estaciones prehistóricas llevadas por su ideal, la tierra, la historia, las dos continuidades creadoras del ideal de la patria, tan ignoradas, tan desdeñadas por esta sociedad materialista y materializada.

Ha muerto Pallarés, el hombre bueno: los creyentes le mos de suponer que ha recibido el premio de su virtud, porque un hombre trabajador, un hombre que sacrifica como él su bienestar material, su fortuna, que pudo haberla obtenido, como tantos congéneres de su oficio, a un ideal patriótico en el más hondo y sublime sentido del adjetivo, era hombre de profunda virtud, y hemos de creer que goza de la felicidad eterna.

Pero aquí fué ya feliz que eso tiene el ser como era él: cada vez que salía de excursión le alentaba una esperanza y se regocijaba en ella, cada vez que topaba con un lugar, don-

de su fino instinto de investigador le indicaba un yacimiento, su ilusión le hacía temblar de gozo, y cuando escarbando en el suelo o en las paredes descubría lo que vio con los ojos de su inteligencia, se salía de este mundo para remontarse a los espacios donde no se conocen ni penas ni dolores: cuando residían en Barcelona los recuerdos y las esperanzas le apartaban de las asperezas de la realidad.

La única pena del amigo perdido fué no poder hacer más: carecer de medios para desarrollar sus iniciativas, realizar trabajo más intenso y extenso, propagar sus conocimientos para que su patriotismo robusto, del cual, sin embargo no hablaba nunca, porque lo sentía, llegase a ser el móvil nacional. Pero de tener todo eso habría tocado con ambas manos su ideal, habría sido feliz del todo y en este mundo no se alcanza la felicidad completa.

Tuvo la que es dable lograr y ya es bastante: ¡cuántos millonarios, cuántos poderosos pasan por este mundo sin haber ganado ni piza de ella!

Matias Pallarés ha muerto sastre: sin la fosilización de nuestras Universidades, Pallarés habría muerto catedrático de Historia o de Arqueología. Especializado en estas materias fué autor de libros, de los cuales hay pocos que los superen en estas tres condiciones: investigación, exposición y crítica; fué valioso auxiliar de autores de prehistoria y Dios sabe cuánto hay en muchos libros propio de quien les firma y cuánto del auxiliar. Si la Universidad no funcionara como en el siglo XIV y aun la moderna, si el labio de los catedráticos no fuera exponer lo que corre en libros de imprenta resabada y anticuada, sino hacer avanzar la ciencia, ¿quién habría disputado a Pallarés una cátedra?

Pero la fosilización de las Universidades se lo impidió: lo fué moralmente.

¡Descanse en paz y floréesele, pero imitémosle también.

ANDRES GIMENEZ SOLER
Catedrático de la Universidad
de Zaragoza.

Tamany: 39 × 24'5. — Any 1926. —
Impremta «Tipografia Catalana».

Tamany: 33'8 × 24'6. — Any 1919. —
Impremta «Tallers Gràfics Costa».

APAREGUTS A CATALUNYA DE CENT ANYS ENÇA

presentació, dedicada a les indústries de les arts del llibre, del paper i comerç de papereria en tots els països de parla castellana i portuguesa, apareguda a Barcelona pel gener de 1926. Es bilingüe: castellà i portuguès. Consta de 40 pàgines, sense les cobertes, en color; bon nombre de les pàgines són dedicades a anuncis de l'especialitat, intercalats en el text. N'és director Eudalt Canibell i Masbernà; fundador: August H. Hofer. La revista apareix a finals de mes. Porta col·laboració tècnica i literària d'ací i de fora, Portugal i Amèrica. Notes curioses i ressenyes interessants. Preus: subscripció, 12 pessetes l'any; número solt, 1'50

pessetes. S'envia gratuït a impremtes, litografies, diaris, Fotogravadors, Llibreries, etc. d'Espanya, Amèrica del Sud i Portugal. Imprès a la «Tipografia Catalana», c. Vich, 16, Barcelona.

El Ebro.—Tamany de 33'8 × 24'6. Revista quinzenal apareguda a Barcelona l'any 1919. Posteriorment canvia un xic de tamany i de capsaleres, té diversos canvis. Ideari aragonerista, sostingut principalment per Juli Calvo Alfaro, Gaspar Torrente, i algun altre, any darrera any, àdhuc a desgrat de l'ambient d'indiferència i d'hostilitat de part del nucli més gros d'aragonesos residents a Barcelona. Aquesta pu-

10. - EL BORINOT.

blicació consta regularment de vuit pàgines, escrites en castellà, però també a voltes publica col·laboracions en català. Tot i la seva aparent modèstia, la col·lecció dels números d'aquesta revista apareguts fins a la data, constitueix indubtablement un preat volum d'estudi i de documents que caldrà tenir en compte. Preus: Semestre, 2'50 ptes.; un any, 5'00 ptes.; número solt, 20 cèntims. Impremta "Tallers Gràfics Costa", C. Nou de la Rambla, 45, Barcelona.

---

llibres & lletres

A. BADRINAS (*IV volum de "Monografies d'Art"*), amb un pròleg de Rafel Benet; Barcelona, 1926.

Felicitem el creador i impulsor de les publicacions "Quatre Coses" per haver endagat la col·lecció de "Monografies d'Art" de la qual són quatre volums, que, com vulgarment es diu, ja fan tropa. Tant o més que l'inici, interessa de les coses la continuïtat; per això experimentem davant la normal seguida d'aquestes "monografies" l'especial satisfacció que produeix aquell sentit de continuïtat. Que el vent les empenyi fins a llur més complet coronament!

Cal remarcar l'escrit que sobre l'artista Badrinas fa el distingit pintor i crític Rafel Benet. Com els anteriors, aquest volum el formen nombrosos gravats, reproduccions d'altres tantes obres de l'artista.

LA VISIO DE ROMA EN 1925, per Francesc de P. Maspons i Anglasell, Editorial Poliglota, Barcelona, 1926.

Fa una temporada que hom assenyala l'aparició de mants llibres plens

d'interès literari, científic, artístic; doncs bé, entre els més interessants per qualsevol concepte pot posar-se aquest que En Maspons Anglasell ens acaba de donar. El llibre és, ras i curt, una cosa suculent i constitueix una forta sorpresa. Un hom llegeix els seus capítols amb creixent aviditat, a un cert punt els devora. Per la seva varietat de tipus i matisos, per la complexitat de qüestions que s'hi insinuen, punyidorament, per les moltes coses que evoca, d'un picant pujat, en el sentit més alt i digne i noble de la paraula, l'obra: *La visió de Roma en 1925* fa que us guanyi de ple.

No és crítica ni és història, no és un llibre de viatges ni un llibre de memòries, no és un llibre d'assaigs ni de quadrets literaris, no és un llibre de filosofia, de jurisprudència ni de política; en certa manera és tot això alhora, però dut amb una vibració i amb una amenositat de primera.

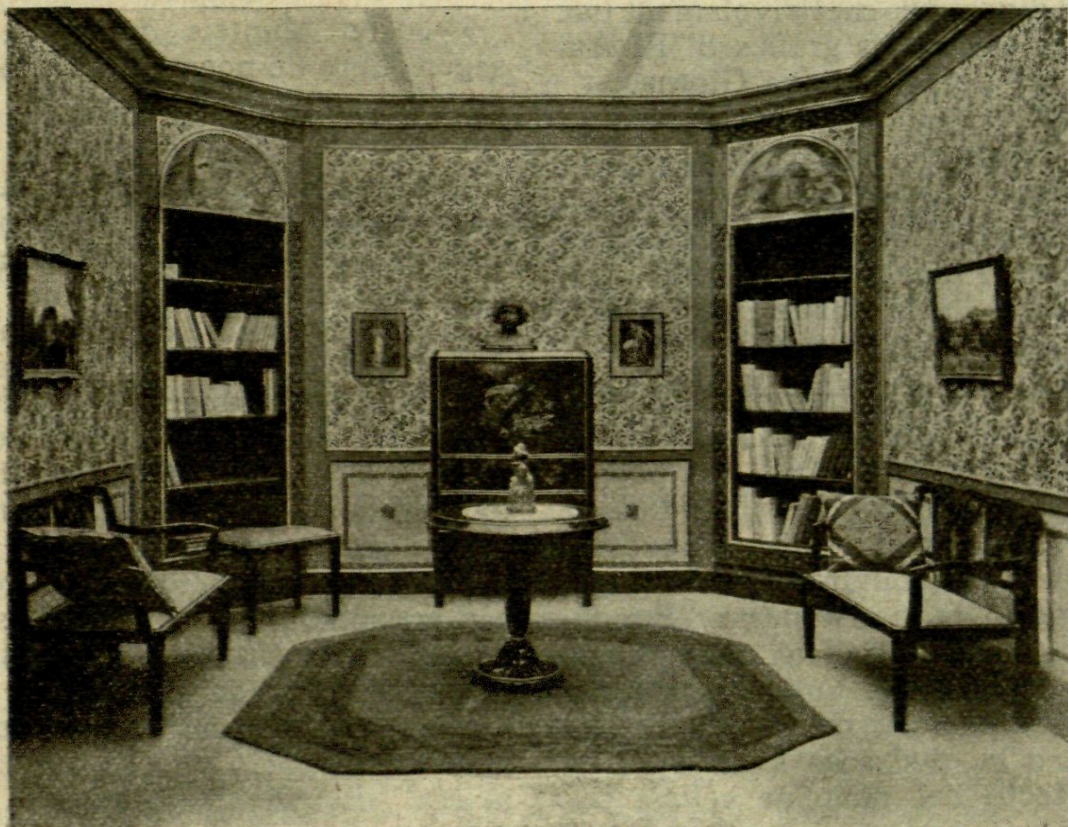
I quasi ens atrevirem a dir que és la cosa més interessant que ha aparegut fins ara a Catalunya pertocant a la Roma dels darreríssims temps, partint del fet de l'Any Sant. Tampoc no dubtaríem a dir que pot posar-se al costat, per fer-hi joc, del llibre de Francesc Cambó sobre el feixisme (publicat per l'Editorial Catalana) de tal manera que l'un reclama l'altre. No ens atrevim a anar tan lluny de dir que aquest llibre d'En Maspons sigui també superior a d'altres coses que a l'estranger han vist la llum al volt de l'Any Sant, no estem en aquest prou documentats; però sospitem — i recollim en això les impressions d'altres — que l'obra que ens ocupa ha de cridar fortament l'atenció més enllà de les fronteres.

EL SENYORET LLUIS, per Carles Soldevila, Biblioteca Catalònia, Barcelona 1926.

Carles Soldevila, donant plenament la nota d'escriptor fecund, la seva plò-

ma és diligent i no regateja tinta en diferents bandes alhora. Veiem en *El Senyoret Lluís* i altres contes, que integren el volum, sisè de l'afortunada Biblioteca Catalònia, el Soldevila del fill diari de "La Publicitat", l'escriptor polític i incisiu, transparent, com En Carner, en un altre to, dominador de la llengua i mestre del dir. No ens es-

ció continguda, on fins i tot la ganyota que de vegades pugui per fer a mant lector és aviat suposada, per gràcia del seu estil. Dintre la literatura nostra és, sens dubte, un model. Un model àdhuc per aquells qui en algunes ocasions poden sentir-se allunyats del seu contingut per raons d'algun altre ordre.

Una mostra dels gravats que il·lustren el darrer volum de «Monografies d'art», (Badrinas).

tranyem de la ràpida i estesa circulació d'aquest llibre, que al cap de poques hores d'haver sortit, fresc encara de les tintes de la impremta, era en milers de mans de lectors amatents.

Carles Soldevila té un secret molt estimable i és el de saber treure un esplèndid doll de coses que de primer antuvi semblaven menuderies i insignificants sense suc ni bruc; renyit amb la truculència, el seu escrit és discre-

GIRONA, per Carles Rahola,
Girona, 1925.

Girona és un tema que ha donat per molt, i que per molt pot donar, encara. Vegeu, sinó, el magnífic llibre que el savi i pulcre escriptor de la ciutat de l'Onyar ha fet, acomplint una bella ampliació de la memorable conferència que als periodistes concurrents al Congrés de la Premsa Catalano-Balear, celebrat a aquella capital,

12. - EL BORINOT.

l'any darrer, donava. Es clar que dels monuments de Girona moltes coses han estat dites, i la fama que els envolta és ja popular; però, per allò mateix que dèiem, encara surten nous matisos, són descoberts nous replecs, quan una mà prou destra hi té traça, com és ara del benemèrit president de l'Ateneu Gironí. Aquest és enriquit amb nombrosos gravats i amb una presentació digna, que mestrívolament han sabut fer els tallers gràfics d'"El Autonomista" de la mateixa Girona.

TACIT: OBRES MENORS, XVII volum de la "Fundació Bernat Metge"; text establert per Francesc Martorell; traducció de Miquel Ferrà i Llorenç Riber, Barcelona, 1926.

Formen el volum tres peces de Tàcit: és a dir "Diàleg dels Oradors", "Agrícola" i "Germània". No podem ací davallar a un exàmen, per lleuger que fos, de cada una d'aquestes obres; hem de limitar-nos a fer constar la glòria pura d'aquesta "Fundació" que llança els seus monuments literaris, com altres tants blocs fonamentals per a l'art magna de l'esdevenidor, a la qual cosa sobretot, i no a un afecte del moment actual peremptori, és deguda la raó del seu existir. Fóra innocent i tot de pretendre, a aquestes hores, esbossar tan sols la silueta literària del clàssic llatí; contentem-nos de dir que la traducció ens apar excellent i que el volum, com els anteriors, és una obra acabada.

SEVERAL.

—"La Nación", diari de Buenos Aires, comenta la personalitat de Santiago Russinyol ran del seu homenatge.

—El dia 14 de març al "Prince Theatre" de Nova York es donà una representació de comèdia catalana:

"Déu hi fa més que nosaltres" de Carles Soldevila i "Com els ocells" de Josep Maria Folch i Torres.

—Arreu del món és comentat el llibre de Georges Dwelshauvers: "La Catalogne et le probleme catalan", digne del seu autor.

—Amb el número de març ha deixat de publicar-se, suspesa, la "Revista d'Olot".

—Josep Munteis donarà aviat un segon llibre de poemes: "La calma del pendís", amb un pròleg de Tomàs Garcés.

—El popular folklorista Aureli Campmany ha començat a publicar, amb el títol general de "La rondalla catalana", una collecció de comtes.

De cop i volta han sortit quatre rondalles que porten els següents títols: "La fada i el pastor", "El Censalet", "La terra del diable" i "La reina ratolina". Són impreses en petits folletons apropiats per a repartir-se en col·legis i altres llocs on s'aplega la mainada. Les ilustracions que contenen són apropiades i escaients. Les de les portades són tirades en colors.

El preu de cada rondalla és de deu cèntims, i els encàrrecs poden fer-se a l'Administració de "La rondalla catalana", Bou de Sant Pere, 9. Barcelona.

—Una empresa editorial ha decidit de publicar en català no tan sols les obres del popular autor d'"Els Fills del Capità Grant", sinó també les millors grans novel·les populars de totes les literatures.

Hom començarà amb la publicació d'"Els Tres Mosqueters", i seguiran les més notables produccions de Walter Scott, Victor Hugo, Juli Verne, Carles Dickens, El Capità Mayne Reid, Eça de Queiroz, E. Sienkiewickz, Guy de Maupassant, Alfons Daudet, Wells, l'Abat Prévost, Nicolàs Gogol, etc. Les traduccions seran fetes pels nostres millors literats.

sa mare ja l'encamina,
i el passos li vol tallar,
ço és mostrant-li de dansar;
i amb gresolets i perfums
la cara, abans que els costums
li comença l'illustrar.

De sa noblesa pagat
està lo senyor de Luna
i té saliva dejuna
quan ja les dos han tocat:
i eixa urgent necessitat
la supleix mirant-se atent
a una espasa relluent
que sos avis li deixaren
amb què mil moros mataren
i ell no hi mata lo *talent*..

Aquell qui àpoques rebia
ja tots li'n firmen a ell:
arriba el reial segell
i passa a la senyoria:
i quan ja lo món tenia
tan a son gust i manar,
que en pols podia menjar
els reis de Pèrsia i Xaul,
de Canaor i Dabul;
se'n torna quasi a captar.

Amb gorros emplomallats
i amb monstrosos vestits,
els ragatxonets petits
semblen llavor de soldats:
homenicons rellevats
en mànecs d'alguns cullers
tornes de criats sencers;
més tan diminuts com són
amb ells el millor del món
conquistes els cavallers.

Quan l'Evangelí cantaven
en l'Església antigament
els nobles encontinent
l'espasa desembeinaven;
i amb això significaven
que tenien aparell
de morir lluitant per ell:
mes ja aquella gallardia
tota se'n va avui en dia
en ser *Nyerro* o ser *Cadell*.

I puix en això que fas
canto un Evangelí al poble
no voldria que algun noble
l'espasa em desembeinàs:
musa, escurra un xic el pas,
no et facis tant a sentir;
que tant dir, ve a contradir
l'ésser de donzella honrada:
acaba d'una vegada
veges si hi ha més que dir.

Tant sos usatges antics
Barcelona un temps guardà
que amb cossos sants els comprà
amb alguns dels sants més rics;
i en aquests segles inics
han passat als cartroners
i en mans de vils saioners,
i amb noves constitucions
són els bandolers barons
i los barons bandolers.

Ix en el Consell de Cent
per lo govern popular
el qui no sap governar
la mestressa i l'aprenent,
i amb el purpuri ornament
de pare de la ciutat
el qui sa casa ha acabat
i els seus fills deixa patir
però per força han d'eixir
així com els hi han posat.

Amb sa gandalla daurada
que és de Reis l'apretador
i la saia que amb primor
és d'un diluvi tallada,
la Diputació entonada
ix, però amb raó em recel,
no permeta lo just cel
que li mudi una conquesta
en toques de vídua trista
el blanc i purpuri vel.

Aquests zelosos temors
assaborir-los convé
puix l'antiguitat digué
profetes als trobadors,
ja m'apar oic els tambors
i que per nostra campanya

les banderes reals d'Espanya
armades esquadres guien
i plàcia a Déu que no sier
les d'alguna nació estrangera.

L'ofici a l'altre badoc
tan ample li ve, que hi balla:
musa, ja passes de ralla,

no ens posem en tripijoc:
ni et vulgues llençar al foc
mentre no el pots apagar;
vols tu lo món igualar?
deixa'l, que ja és tan perfet
que cadascú en son indret
sap com s'ha de governar.

AL CANONGE FERRER

Elogiant-li un llibre que havia compost en defensa de la puresa de Maria Santíssima.

Ferrer, amb modos tan bells
Al metall terrestre obreu,
I tant son ser li apureu,
Que de barres feu riells:
Ja són més rics els joiells
De ferro, que d'or més pur;
I ja amb guany molt més segur
S'estima l'obra i precia
D'eixa vostra ferreria,
Que no les perles del Sur.

D'aqueixa sacra oficina
Tant el valor ha pogut,
Que ja en ella la virtut
Ses armes trempa i afina;
Aqueixa glòria peregrina
Títol i blasó serà
D'aqueix geni sobirà,
Que amb trassa inaudita i rara
Favoreix a la que ampara
A tot el gènere humà.

En vostra doctrina mir,
La nostra edat millorada;
Que si a la antiga dorada
El temps la vingué a cubrir,
No podent retrocedir
Son curs tant arrebatat,
Si és de ferro nostra edat.
Vós amb trassa peregrina
Amb vostra moral doctrina
La feu de ferro colat.

A tan soberana empresa
El Sagrat Cor ajudà,
I amb art sùtil destilà

Les flors de major bellesa:
Apolo de sa devesa
Troncs aromàtics cremant.
El carbó féu, que abrasant
Vicis, consumint errors,
Té efectes de llum majors
Que la que el món va ilustrant.
Vostra alquímia curiosa
De modo la purifica,
Que, amb ésser de ferro, és més rica
Que aquella d'or venturosa:
Trassa rara i ingeniosa,
Que del depravat costum
No es vegi eixir gens de fum;
Tal desengany argüeix
Que nom gloriós mereix
De clara i serena llum.

Si els números primers
Que la música advertí,
En els martells els oí
D'aquells primitius Ferrers;
Ja els números més sencers
Vostres, Ferrer, advertida
Tota l'art veu resumida;
Puix que amb aqueix cant tan suau,
En els nostres cors formau
Muntanyes de caramida.

D'eixa forn al caliu,
Amb plomes noves i tendres,
Vui de les il·lustres cendres
De l'antic Cató reviu
El fènix que ha fet el niu,
No de Aràbia en les fragoses

A PAUL VERLAINE

(DE GABRIEL VICAIRE)

Des de l'hora que jo adorava les roses,
a penes el meu cor s'ha desensomiat;
jo só romàs l'infant tostemps meravellat
qui creu en la bondat dels homes i les coses.

De mos ulls de vint anys he servat la fres-
[cor,
la meva ànima al vent no s'ha pas esflorat;
jo sé tots els camins del país encantat
—primavera eternal—del qual pelegrí só.

La natura es fa tast a qui la vol compren-
[dre;
jo he gustat de son cos les dolceses divines:
el mateix blau d'aurora és al fons de ses
[nines,
el rosa de sa boca tothora és fresc i tendre.

S. S.-J., trad.

**AQUEST NÚMERO
HA PASSAT PER LA CENSURA**

PELS BELLS CARRERS DE MA CIUTAT

PATENTS I MARQUES

A. PASQUAL.—C. de Cent, 304, pral.

INSTAL·LACIONS ELÈCTRIQUES

F. BONET.—València, 188

Llibres, els millors

EDITORIAL POLÍGLOTA.—Petritxol, 8

Instal·lacions elèctriques, aigua i gas
RAFEL SALA.—Corts Catalanes, 451.

Pelleteria

LE RENARD.—Corts Catalanes, 614.

MATERIAL ESCOLAR I CIENTÍFIC
(SUC. ESTEVA MARATA). R. Univer., 7

Ceràmica i Rajoles

CASIMIR VICENS.—Tallers, 72.

RIBAS I FERRER. B. REGINA
Novelles escollides.—Muntaner, 65

Mantons Manila i Mantellines
C. FONT.—Call, 1.

Llaneria i Sederia
CASA PUIG.—Call, 9.

Camiseria.—Boqueria, 36 i 38
RODRIGUEZ & FERRER

Articles Fotogràfics i Ràdio
PÉREZ I SÀBAT.—Fontanella, 18.

Art. Fotogràfics i treb. de Laboratori
E. PICAZO.—Jovellanos, 4.

Articles fotogràfics i ràdio
V. CALDÉS ARÚS.—Salmerón, 140.

Articles Viatge i Pell
LA MUNDIAL.—Salmerón, 153.

ANTIGUITATS D'ART
Carrer del Call, 28, pral.

R. ABELLÓ.—Ronda S. Antoni, 48.
Làmpares menjador, des de 10'90

Cristalleria i Alumini
CASA ACAR.—Ronda S. Antonio, 60.

Taller d'OPTICA, J. PUIGORIOL.
Carrer Muntaner, 56

VULCANITZACIÓ DE NEUMÀTICS
A. Hernàndez.—Rosselló, 199.

Fàbrica de Làmpares Elèctriques
ALFONSO MAÑES.—Villarroel, 173 bis

GANIVETERIA ROCA
Plaça del Pi, núm. 3

CAMISERIA del "Liceo"
JOAN VALLVÉ.—Sant Pau, 3.

Pianos, harmòniums: venda i afina-
ció.—Planeta, 41—L. CAMPS ARNAU.

Sastreria Econòmica.—P. Padró, 14
Trajos a plassos i al comptat

Acadèmia Tall i Confecció per a
senyoretetes.—Diputació, 222, pral. 1.^a

Electricitat. - Làmpares. - Motors
Menéndez Pelayo, 103 (G.)

SALA PARÉS
 Establiments **MARAGALL**
 Petritxol, 3 i 5 - BARCELONA

MOBLES FRADERA

Fradera i Ribas, s. en c.

Fabricació pròpia

Vendes a termes.
 Condicions especials pel
 pagament immediat.

Exposició, Despaitx i Tallers:
Calabria, 94 - Tel. 968-H
BARCELONA

RAMON SUNYER
 JOIER

Corts Catalanes, n.º 643
 Teléfon 813-S. P. - BARCELONA

**IGNASI FOLCH
 I TORRES**

Una dona

Novel·la
 contemporània

A TOTES
 LES
 LLIBRERIES

Preu:
 3'50 ptes.

FOTOGRAVATS

TRICROMIAS - AUTOTIPIAS

CALÇATS

**ALFONS
 RASPALL**

Es serveix
 bé, bo
 i a bon preu

Portaferrissa, 13
BARCELONA

LLÀTZER DE TORMES

el clàssic de l'humor
 demaneu-lo a totes les llibreries **2**
 Pessetes

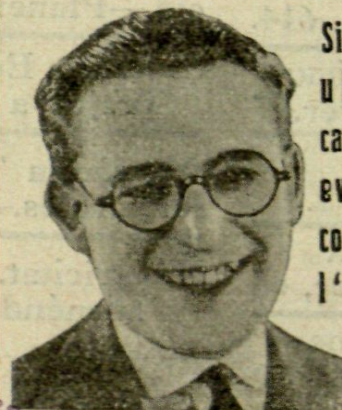
Reirotgeria "El Marino"

EL MILLOR
 RELLOTGE
 SUISS DE PRE-
 CISSIÓ. Garan-
 tit per 10 anys
 i únic que du-
 rant els cinc
 primers anys
 s'adoba de franc en tota
 mena de espat-
 llament.

PER ENCARREGS:
JAUME ROCA,
 Ordre, 136,
 Sant Andreu.
**JOSEP TO-
 RRUPELLA,**
 Pipollés, 73,
 St. Martí
**MERCE-
 DIA «Bell Ca-
 prici», Carmel,**
 50, Les Corts.

CENTRAL I TALLER D'ADORS:
 Jaume Fonollosa, Canvis Velts, 8
 Bisuteria fina. - BARCELONA

Si els seus
 ulls es
 cansen pot
 evitar-ho
 consultant
 l'òptic
 profes-
 sional

J. Ruiz Urrea
 Ronda Sant Antoni, 61
 No confongui el numero. - Entrada per l'escaia.

FÀBRICA DE LLONGANISSES
 la millor de la nostra terra

TELÉFONS
 A SEU D'URGELL, N.º 124
 A BARCELONA, N.º 2023-A
 A SITGES, N.º 1383

Demaneu a tot arreu la marca

ELS PIRINEUS
 Biblioteca de Comunicació
 i Memòria General
Quingles i Escaler
 CASTELLCIUTAT
 (Seu d'Urgell)